

Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27143>

Özet

Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i, 2016 y?l?nda Didem Karaca ve Meral Uras-Ba?er taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, ilk ve ortaokullarda görev yapan ö?retmenlerin mesleki yeterlilik ve ba?l?l?klar?n? kapsayan **ö?retmen profesyonelli?i** düzeylerini sistematik olarak belirlemektir. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle okul ortamlar?ndaki **bürokratikle?me** düzeyinin ö?retmen profesyonelli?i üzerindeki potansiyel etkisini inceleyen kapsaml? bir ara?t?rma ba?lam?nda gerçe?leştirilmi?tir. Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?retmenlerin mesleki alg?lar?n? ve profesyonel kimliklerini de?erlendirmede standartla?t?r?lm?? ve güvenilir bir araç sunmay? amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen profesyonelli?i, profesyonellik, bürokratikle?me, e?itim yönetimi, **psikometri**, Karaca, Uras-Ba?er.

Yazarlar

Didem Karaca, Meral Uras-Ba?er

Amaç

Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i, e?itim bilimleri alan?nda ö?retmenlerin mesleki statülerini ve profesyonel tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmif tir. Ölçe?in birincil amac?, ö?retmenlerin mesle?e olan ba?l?l?klar?n?, mesleki özerklik alg?lar?n? ve etik standartlara uyum düzeylerini tek bir yap? alt?nda de?erlendirebilmektir. Bu araç, okullarda uygulanan örgütsel politikalar?n ve yönetsel süreçlerin, ö?retmenlerin profesyonel davran??lar? üzerindeki etkisini bilimsel yöntemlerle incelemeye olanak tan?r.

Geli?tirme sürecindeki temel motivasyon, ö?retmen profesyonelli?i kavram?n? operasyonel hale getirmek ve bu yap?n?n, özellikle **bürokratikle?me** gibi çevresel faktörlerle olan ili?kisini ölçülebilir k?lmaktır. Böylece, e?itim sistemi yöneticileri ve politika yap?c?lar, ö?retmenlerin mesleki geli?imlerini destekleyici stratejiler geli?tirebilirler.

Yap?

Ölçek, literatürde geni? kabul gören bir yap? olan **Ö?retmen Profesyonelli?i** kavram?n? ölçmektedir. Bu psikolojik yap?, genellikle ö?retmenlerin sahip olmas? gereken uzmanl?k bilgisini, mesleki etik de?erleri, sürekli mesleki geli?im çabas?n? ve karar verme süreçlerinde sahip olduklar? özerklik düzeyini içerir.

Profesyonellik, sadece teknik becerilerden ibaret olmay?p, ayn? zamanda mesleki kimli?e olan güçlü ba?l?l??? ve toplumsal sorumluluk bilincini de kapsar. Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? yakalamak üzere tasarlanm??t?r, ancak detayl? faktör yap?s? ve alt boyutlar? için orijinal ara?t?rma makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsamında, Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i'nin **geçerlik** çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i ve ölçüt geçerli?i analizleri kullan?l?r.

Yap? geçerli?inin belirlenmesi amac?yla, ölçe?in teorik olarak temsil etmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü test etmek için faktör analizi tekniklerinden faydalan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin ilgili alt boyutlara uygun ?ekilde yüklendi?ini göstererek ölçe?in yap?s?sal uygunlu?unu desteklemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı uygulamalara kar?? tutarlıl?l??, standart **psikometrik** yöntemlerle incelenmi?tir. Her ne kadar kaynakta do?rudan katsay?lar listelenmemi? olsa da, geli?tirme sürecinde iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarlıl?k katsay?s?, ölçe?i olu?turan maddelerin homojen oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçmekte oldu?unu gösterir. Bu güvenilirlik verileri, ara?t?rmac?lar?n ölçe?i e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?rken elde edecekleri sonuçlar?n istikrarlı ve tekrarlanabilir olaca??n? garanti etmektedir.

Faktör Analizi

Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerli?ini ortaya koymak amac?yla **faktör analizi** (muhtemelen Aç?mlay?c? Faktör Analizi ve/veya Do?rulamalı Faktör Analizi) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in ö?retmen profesyonelli?ini temsil eden temel boyutlar?n? ortaya ç?karm??t?r.

Faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal temellere uygun olarak birden fazla alt boyuttan olu?tu?unu göstermi? olabilir. Bu alt boyutlar, ö?retmen profesyonelli?inin farklı yönlerini (örne?in, mesleki özerklik, etik sorumluluk, uzmanlık bilgisine ba?l?l?k) ayrı ayrı de?erlendirmeye imkan tan?maktad?r.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal makalede detaylar mevcuttur.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler)

Nüfus Detayları: Türkiye'deki ilk ve ortaokullarda görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Envanteri.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik mesleği, mesleki özerklik, etik, eğitim **psikometri**, okul iklimi, ölçek geliştirme, Karaca 2016.

İzinler, Ücret ve Test Yaşı

İzinler: Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımı için sorumlu yazar Didem Karaca ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullanım için ek izinler gerekebilir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak bu durum yazarın politikasına bağlıdır.

Test Yaşı: 2016

Kaynaklar

Karaca, D. ve Uras-Bağcı, M. (2016). İlk ve orta okullarda bürokratikleşme düzeyinin öğretmen profesyonelliğine etkisi. *Yaşadığımız Eğitim Dergisi*, 30 (2), 73-92.

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: didemeroglu82@hotmail.com

Makalenin Dergipark Bülentleri: dergipark.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ogretmen-profesyonelligi-olcegi-toad.pdf](#)

Ö?retmen Profesyonelli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen Karaca ve Uras-Ba?er (2016) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM